

Boekmanstichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

dinsdag 4 juli

Update: 26 juni, 09:34

Consequenties nieuwe belastingstelsel voor musici en artiesten

Onder artiesten en musici wordt in dit verband verstaan, personen die optreden voor publiek en daarbij een artistieke prestatie leveren. Het doet er niet toe of dat optreden direct voor publiek gebeurt, of ondirect via radio, t.v. of cd bijvoorbeeld.

Op dit moment kunnen musici en artiesten op basis van drie verschillende overeenkomsten werkzaam zijn: de arbeidsovereenkomst, de fictieve arbeidsovereenkomst en de opdrachtovereenkomst.

De arbeidsovereenkomst wordt meestal voor langere duur afgesloten. Een van de belangrijkste kenmerken bij een arbeidsovereenkomst is de aanwezigheid van een gezagsverhouding tussen werkgever en werknemer. Bij deze overeenkomst genieten de werknemers de bescherming van de sociale paraplu van de werknemersverzekeringen: WerkloosheidsWet, de nieuwe ziekwet(wulbz), ziekenfondswet en wao.

Wanneer het contract van de artiest/muzikant korter duurt dan drie maanden is er sprake van een fictieve arbeidsovereenkomst. De wetgever hanteert een fictie, die artiesten gelijkstelt aan werknemers in een dienstbetrekking. Dat wil zeggen dat de opdrachtgever/zaalhouder verplicht is, inhoudingen te verrichten op het bruto-loon in het kader van de loonbelasting en de werknemers- en werkgevers verzekeringen. De artiest is dus ook verzekerd voor de ww, de nieuwe ziekwet, het ziekenfonds en de wao bij arbeidsongeschiktheid.

De bruto inkomsten uit de optredens moeten bij een fictieve arbeidsovereenkomst als winst uit onderneming worden verantwoord, via het O-bijlet van de inkomstenbelasting dus.

De voordelen van het werken op een fictieve arbeidsovereenkomst zijn niet mis: je bent zowel werknemer als ondernemer(zelfstandige) voor de inkomstenbelasting. Je bent verzekerd voor o.a. de ww en je kunt gebruik maken van de fiscale ondernemers faciliteiten, zoals de ruimere beroepskostenafrek in vergelijking met die van werknemers die op een "gewone" arbeidsovereenkomst werkzaam zijn, investeringsafrek, zelfstandigenafrek en startersafrek.

Er zijn twee uitzonderingen waarbij de verplichting van de zaalhouder/opdrachtgever om inhoudingen op het bruto-loon te verrichten niet gelden en dat is wanneer de artiest beschikt overeen zelfstandigheidsverklaring of wanneer er wordt opgetreden voor iemand privé (bruiloften en partijen).

De derde mogelijkheid op basis waarvan een artiest kan optreden is de opdrachtovereenkomst. Artiesten, die werken op opdrachtovereenkomsten treden voor veel verschillende opdrachtgevers op en sluiten overeenkomsten van korte duur. De artiest dient dan te beschikken over een zelfstandigheidsverklaring en een BTW-nummer. De zelfstandigheidsverklaring is een vrijwaringbewijs voor de zaalhouder/opdrachtgever dat er geen inhoudingen op het honorarium verricht te hoeven worden (de verplichting bij een fictieve arbeidsovereenkomst voor de zaalhouder/opdrachtgever).

Deze zelfstandig opererende artiesten ontberen de bescherming van de werknemersverzekeringen. Zij betalen hier ook geen premies voor. Zij zijn wel verzekerd voor het ziekenfonds, wanneer het belastbaar inkomen onder F 41.200,- zit en voor de Wet Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen en beroepsbeoefenaren bij arbeidsongeschiktheid. In perioden van werkloosheid zal de zelfstandige artiest zichzelf moeten kunnen bedruipen. Dat maakt onderdeel uit van zijn ondernemersrisico. De artiest kan wel ten volle gebruik maken van alle fiscale ondernemers faciliteiten in het kader van de inkomstenbelasting.

Als gevolg van de inwerkingtreding van het nieuwe belastingstelsel per 2001 gaan er voor musici en artiesten een aantal van bovengenoemde zaken veranderen. Zo wordt de beroepskostenafrek bij het werken op een arbeidsovereenkomst drastisch beperkt. En wordt er naast de drie bestaande –hierboven genoemde- overeenkomsten een vierde overeenkomst aan toegevoegd: de nieuwe artiestenregeling.

Deze nieuwe fiscale regeling lijkt sprekend op de fictieve arbeidsovereenkomst. Ook dit is een overeenkomst van korte duur (korter dan 3 maanden) en ook hier worden inhoudingen gepleegd op het bruto salaris en zal het bruto inkomen uit de optredens voor de inkomstenbelasting bij winst uit onderneming opgegeven moeten worden.

Het grote verschil zit 'm in het inhoudingspercentage van de loonbelasting, bij de nieuwe artiestenregeling wordt de in te houden loonbelasting slechts op 20% gesteld. Die 20% aan zijnde de voorheffing op de inkomstenbelasting is te weinig. De artiest zal dus bij de aanslag inkomstenbelasting nog een flink bedrag aan belasting moeten betalen, omdat er domweg te weinig is ingehouden op het bruto-salaris. Bij afspraken over een bruto gage hoeft dat geen problemen te geven, aangezien de artiest dan rekening kan houden met het reële percentage van circa 37% in te houden belasting. Maar bij netto afspraken doemen er wel problemen op, want door de lagere voorheffing loonbelasting gaat het bijbehorende bruto loon omlaag, en de artiest verdient dus minder. Dat wil zeggen

Copyright © 1999
FNV-KIEM
alle rechten voorbehouden

een achteruitgang in koopkracht een en voordeeltje voor de zaalhouder/opdrachtgever.

Een voorbeeld: een popgroep treedt op voor een gage van F 10.000,-- netto inclusief kostenvergoedingen. Er zijn geen zelfstandigheidsverklaringen bij de leden van de groep aanwezig. Dat betekent dat de zaalhouder verantwoordelijk is voor de nog in te houden loonheffing en premies werknemersverzekeringen. De zaalhouder zal in verband hiermee het netto bedrag van F 10.000,-- moeten bruten. Op dit moment doet hij dat rekeninghoudend met 37 procent belasting. Ook mag hij nog rekening houden met 15% forfaitaire kosten aftrek. Het effectieve belastingtarief wordt dan 31,5% van het bruto loon. Bruto komt hij uit op een bedrag van afgerond F 15.000.

Anders, gezegd de zaalhouder dient in verband met de netto afspraak nog eens F 5000 bij te lappen in verband met de afdracht loonheffing en premies werknemersverzekeringen.

In de nieuwe artiestenregeling wordt de in te houden loonbelasting voor de artiest gesteld op 20% zonder aftrek van kosten (die 15% forfaitaire kosten aftrek gaat ook verdwijnen in het nieuwe stelsel; zie verderop in dit artikel). Dat is een voordeel voor de zaalhouder en een nadeel voor de betreffende popmuzikanten. Aan de hand van de netto-bruto staten kan dit effect ook verduidelijkt worden:

Netto	bruto(bestaand)	bruto(2001)	bruto nadeel
100,00	149,92	129,25	- 20,67
200,00	303,73	261,78	- 41,95
400,00	603,25	516,25	- 87,00
800,00	1193,72	1016,25	- 177,47

Er gaat nog meer veranderen.

Voor artiesten met overeenkomsten van korte duur (de grens tussen kort en lang = 3

maanden) bestaan diverse aparte regels t.a.v. de inhouding loonbelasting. Zo worden individuele kostenvergoedingen tot het loon gerekend. Dat blijft ook zo in het nieuwe stelsel. Maar tot nu toe wordt m.b.t. artiesten het tarief van circa 37% geheven van het bruto loon verminderd met 15% kostenforfait aftrek. Anders gezegd: de individuele kostenvergoeding wordt bij het bruto-loon opgeteld. Van dit bruto loon mag 15% kostenforfait worden afgetrokken, alvorens de loonbelasting en sociale verzekeringspremies te berekenen.

In het nieuwe stelsel wordt de 15% kostenforfait aftrek geschrapt. De artiest zal over een veel hoger bedrag premies en loonbelasting moeten gaan betalen. Bovendien zal "loon in natura" in het nieuwe stelsel belast gaan worden voor de inkomstenbelasting. Dus de hapjes en drankjes in de kleedkamer, verstrekt door de zaalhouder, zal de artiest in zijn aangifte inkomstenbelasting moeten gaan verwerken.

Terwijl de zaalhouder natuurlijk over de bonnetjes beschikt!

Zo zie je maar weer; de wettenmakers staan ver van de praktijk.

Het moge duidelijk zijn dat je als artiest, zonder zelfstandigheidsverklaring, werkzaam op korte contracten, het best op basis van de fictieve arbeidsovereenkomst kan (blijven) werken.

Hiertoe zul je, in het nieuwe stelsel, samen met de opdrachtgever/zaalhouder een verklaring moeten ondertekenen. Dat het optreden valt onder een fictieve arbeidsovereenkomst en niet onder de nieuwe artiestenregeling. Of een dergelijke verklaring gewoon in het contract kan worden opgenomen of dat het een speciaal papier wordt, dat verkrijgbaar is bij de belastingdienst is nog niet bekend. En wil je toch gebruik maken van de nieuwe artiestenregeling, maak dan altijd bruto loonafspraken.

Hoewel we als leeuwen gevochten hebben om de voordelen van de fictieve arbeidsovereenkomst (en werknemer voor de werknemersverzekeringen én ondernemer voor de inkomstenbelasting) in het nieuwe belastingstelsel overeind te houden, hetgeen gelukt is,

, kan er toch nog een kink in de kabel komen. Er is namelijk al enige jaren een werkgroep Marktwerking, Deregulering en Wetgevingskwaliteit, aan het studeren over de harmonisatie van het ondernemers- en zelfstandigenbegrip. Het begrip ondernemer/zelfstandige wordt in de belasting en de sociale zekerheid anders uitgelegd en gehanteerd. Met alle gevolgen van dien voor een zelfstandige, die van te voren nooit te weten komt of hij ook echt als zelfstandig ondernemer wordt aangemerkt of dat achteraf blijkt van niet, en er nog allerlei premies en loonbelasting verrekend moeten worden. Er moet dus inderdaad hoognodig geharmoniseerd worden. Dit zou misschien consequenties kunnen hebben voor de van twee walletjes etende artiest, die zowel werknemer als ondernemer is, wanneer hij/zij op contracten korter dan drie maanden werkzaam is. Wij houden u van de ontwikkelingen terzake op de hoogte.

terug